

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1789/2022
29.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., општина ..., чији је пуномоћник Зоран Радојевић, адвокат из ..., против тужене Предшколске установе „Лане“ из Дољевца, чији је пуномоћник Ирена Станојевић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1241/2022 од 10.03.2022. године, у седници одржаној 29.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1241/2022 од 10.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3976/21 од 17.12.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле према туженој па је поништено, као незаконито, решење туженог број .. од 23.09.2015. године, којим је тужилци престао радни однос а тужени је обавезан да врати тужилцу на рад и призна јој сва права по основу рада почев од 13.10.2015. године. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужилци на име трошкова парничног поступка исплати износ од 134.250,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 1241/2022 од 10.03.2022. године, одбио, као неосновану, жалбу тужене и потврдио пресуду Основног суда у Нишу П1 3976/21 од 17.12.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилца је доставила одговор на ревизију тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ни повреде из члана 407. став 1. тачка 3. истог Закона, које би биле од утицаја на доношење правилне и законите одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог била у радном односу на основу решења број .. од 28.01.1988. године, на пословима Уговором од уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 03.09.2015. године, тужила је распоређена на послове На основу правноснажне и извршне судске одлуке којом је утврђено да је тужили незаконито престао радни однос у 2009. години, у поступку принудног извршења 23.07.2015. године, тужила је враћена на рад код туженог. Услед измене акта о систематизацији послова а на основу одлуке Скупштине општине Дољевац, покренут је поступак утврђивања вишка запослених код туженог на радном месту ... послова које су обављала три извршиоца. По спроведеној процедури утврђивања вишка запослених и рангирања између троје запослених, тужени је утврдио да тужила, после бодовања, има 43 бода колико је утврђено и за другог запосленог. Комисија туженог је дала предлог директору да се тужила и још једна запослена радница, огласе технолошким вишком. На основу решења број .. од 11.08.2015. године, утврђено је да је престала потреба за радом тужиле. Против тог решења тужила је изјавила приговор Управном одбору туженог који је, решењем број .. од 02.09.2015. године, њен приговор одбио, као неоснован. Против ових одлука тужила је водила парницу која је правноснажно окончана усвајањем њеног тужбеног захтева и поништаја наведених одлука, као незаконитих. Побиваним решењем директора туженог број .. од 23.09.2015. године, туженој престаје радни однос даном исплате отпремнине у утврђеном износу од 418.321,12 динара, услед технолошких, економских и организационих промена због којих је престала потреба за обављањем послова на којима запослена ради. У образложењу побиваног решења наведено је да је решењем директора број .. од 11.08.2015. године утврђено да је за радом тужили престала потреба и да је Управни одбор установе, одлучујући о приговору тужиле, донео решење број .. 02.09.2015. године којим је њен приговор одбијен, као неоснован.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право усвајањем тужбеног захтева тужиле и поништајем побиваног решења и туженог обавезали да је врати на рад, имајући у виду да је решење о престанку радног односа, правноснажном одлуком суда, поништено као незаконито, на основу одредбе члана 191. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр 24/05 ... 75/2014).

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоје оправдани разлози који се односе на потребе послодавца, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

На основу одредбе члана 131. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ 72/09 ... 53/13), запослени који је у установи у радном односу на неодређено време а остао је нераспоређен или има статус запосленог са непуним радним временом, остварује право на преузимање стављањем на листу запослених са које се врши преузимање (став 1.). Лица из става 1. овог члана закона

утврђују се до 15. августа за сваку наредну школску годину, у оквиру школске установе по јединицама локалне самоуправе, а на основу пријава установа о запосленима који имају право на преузимање. Право на преузимање остварује се споразумом, уз сагласност запосленог (став 2.).

У конкретном случају, услед технолошких, економских и организационих потреба, престала је потреба за обављањем послова на којима тужила ради, што значи да је она остала нераспоређена и остварила право на преузимања у смислу горе наведене одредбе Закона о основама система образовања и васпитања. Пошто су решења која су претходила побијаном решењу (број .. од 11.08.2015. године и број .. од 02.09.2015. године), поништена, као незаконита следи да је и побијано решење директора тужене број .. од 23.09.2015. године, такође незаконито јер је донето супротно одредби члана 131. Закона о основама система образовања и васпитања.

Неосновани су наводи ревизије тужене о погрешној примени материјалног права засновани на примени одредбе члана 191. став 7. Закона о раду, којом је прописано да ако суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа, али да је послодавац поступио супротно одредбама закона којима је прописан поступак за престанак радног односа, одбиће захтев запосленог за враћање на рад а на име накнаде штете досудиће запосленом износ до шест зарада запосленог. Супротно тим наводима ревизије туженог, у конкретном случају, суд у току поступка није утврдио да је постојао основ за престанак радног односа тужили, јер тужени ту чињеницу није доказао а био је дужан у смислу одредбе члана 231. став 3. Закона о парничном поступку, па суд није био у могућности да примени одредбу члана 191. став 7. Закона о раду.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић